

راهنمای عملیاتی در خصوص پای دیابتی

پیشگیری و درمان مشکلات پا در بیماران مبتلا به دیابت
مستندات و توصیه‌های راهنمایی عملیاتی

ترجمه:

دکتر ندا مهرداد

دکتر محمدرضا مهاجری تهرانی

دکتر محمدرضا امینی

دکتر مهناز سنجری

مریم اعلاء

زیرنظر:

دکتر باقر لاریجانی

نویسندگان:

K. Bakker¹, J. Apelqvist², B. A. Lipsky³, J. J. Van Netten⁴, N. C. Schaper⁵

عنوان و نام پدیدآور : راهنمای عملیاتی در خصوص پای دیابتی: پیشگیری و درمان مشکلات پا در بیماران مبتلا به دیابت... / ترجمه ندا مهرداد، محمدرضا مهاجری تهرانی، محمدرضا امینی، مهناز سنجرى، مریم اعلاء؛ زیر نظر باقر لاریجانی؛ [برای] پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی تهران.

مشخصات نشر : تهران: نوآوران سینا، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری : ۱۸۸ ص.؛ ۲۲ × ۲۹ س.م.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۳۴-۳۹-۶ ۳۹۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : کتاب حاضر ترجمه مقالاتی تحت عنوان " Prevention and management of foot problems in diabetes: guidance documents and recommendations " است.

موضوع : دیابت — عوارض و عواقب

شناسه افزوده : دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران. پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم

رده بندی کنگره : RC۶۶۰/۲ ۱۳۹۶

رده بندی دیویی : ۶۱۶/۴۱

شماره کتابشناسی : ۴۷۴۵۸۰۷

نام کتاب: راهنمای عملیاتی در خصوص پای دیابتی، پیشگیری و درمان مشکلات پا در بیماران مبتلا به دیابت

ترجمه: دکتر ندا مهرداد، دکتر محمدرضا مهاجری تهرانی، دکتر محمدرضا امینی، دکتر مهناز سنجرى، مریم اعلاء

زیر نظر: دکتر باقر لاریجانی

نوبت چاپ: ۱۳۹۶

ناشر: نوآوران سینا

شمارگان: ۱۰۰ جلد

چاپ: صفا

قیمت: ۳۹۰۰۰۰ ریال

پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی تهران:

تهران-خیابان کارگر شمالی، بیمارستان دکتر شریعتی، طبقه پنجم، کد پستی ۱۳۱۳۷ - ۱۴۱۱۴، تلفن: ۸۸۲۲۰۰۳۷ - ۸

نمبر: ۸۸۲۲۰۰۵۲، وب سایت: emri.tums.ac.ir، پست الکترونیکی: emrc@tums.ac.ir

ISBN: 978-600-8534-39-6

9 786008 534396

www.sinapub.com

این پروژه با حمایت مالی شرکت نو نور دیسک پارس انجام شده است.

مقدمه مترجمان

کنترل بیماری‌های غیرواگیر و عوارض مرتبط با آن یکی از اهداف اصلی سازمان بهداشت جهانی که نهادهای پیشرو در زمینه سلامت افراد می‌باشد. با توجه به شیوع مرگ زودرس ناشی از عوارض بیماری‌های غیرواگیر و کاهش ۲۵ درصدی از این دسته مرگ از جمله مرگ‌های ناشی از دیابت و عوارض آن تا سال ۲۰۲۵ این هدف به قانون ۲۵ تا ۲۵ معروف است. پای دیابتی یکی از عوارض ماکروواسکولار دیابت است که تعداد زیادی از بیماران به ویژه با افزایش سال‌های ابتلا به آن دچار می‌شوند. درمان این عارضه موجب فشار اقتصادی بر جامعه و سیستم درمانی می‌شود و در صورت از دست دادن عضو موجب فشار روانی بر بیمار و خانواده خواهد شد. یکی از راه‌های موثر برای کنترل دیابت و عوارض آن وجود 'راهنمای بالینی' (guideline) است. که بالینی ابزار مناسبی برای ارائه‌دهندگان خدمات سلامت بوده و با کنترل هر چه بهتر دیابت و عوارض مرتبط با آن عوارض بیماری‌ها از جمله پای دیابتی باشد.

پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان مرکز همکار سازمان بهداشت جهانی در زمینه مدیریت دیابت و با توجه به برنامه‌های استراتژیک، خود در راستای ظرفیت‌سازی و توسعه مدل‌های نوین مراقبتی اقدام به بومی‌سازی گایدلاین پای دیابتی راهنمای بالینی (International Working Group of the Diabetic Foot 201۲) می‌کند. در خصوص پیشگیری و درمان مشکلات پای دیابتی نمونه‌ای است تا مورد استفاده تیم مراقبت پای دیابتی در پیشگیری و درمان بیماران مبتلا به عارضه پای دیابتی قرار گیرد.

کارگروه بین‌المللی پای دیابتی به عنوان یکی از گروه‌های فعال وابسته به فدراسیون بین‌المللی دیابت (International Diabetes Federation) است که با بهره‌مندی از متخصصین مرتبط با حوزه دیابت و پای دیابتی، از سال ۱۹۹۶ اقدام به تدوین اولین نسخه راهنمای بالینی پیشگیری و درمان پای دیابتی نموده است که علاوه بر به روز رسانی به ۲۶ زبان دنیا نیز ترجمه شده است. پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم در سال ۲۰۱۶ با بومی‌سازی گایدلاین IWGDF نسخه ۲۰۱۵ ضمن ارائه این گایدلاین به زبان فارسی به عنوان نماینده ایران در کارگروه بین‌المللی پای دیابتی (IWGDF Regional Representatives MENA) انتساب شده است.

راهکارهای این راهنمای بالینی در قالب توصیه‌ها و دلایل با ارائه سطح شواهد آن به مباحثی نظیر اصول غربالگری، اصول پیشگیری، مداخلات کاهش فشار، اصول درمان، مداخلات عروقی، درمان عفونت و درمان زخم‌های مزمن پرداخته و با طرح بحث‌های کلیدی حل نشده و مفاهیم مورد بحث تمرکز بر مسایل مدیریت پای دیابتی در بیماران دارد. امید است با استقرار این راهنمای بالینی و عمل به توصیه‌های آن بتوان گامی در جهت بهبود کنترل عارضه پای دیابتی و مشکلات فراوان متعاقب آن برداشته شود.

فهرست مطالب

مستندات راهنمایی عملیاتی IWGDF در مورد پیشگیری و درمان مشکلات پا در دیابت: تدوین اجماع جهانی مبتنی بر شواهد ۱

۲	خلاصه
۳	مقدمه
۳	کارگروه بین المللی زخم پای دیابتی
۴	مسیر راهنمای بالینی به راهنمای عملیاتی
۴	به روزرسانی سال ۲۰۱۵
۵	روش های مورد استفاده برای طراحی راهنمای عملیاتی
۶	اجماع
۶	مسیرهای آینده
۷	تقدیر و تشکر
۷	تعارض منافع
۸	منابع

پیشگیری و درمان مشکلات پا در دیابت: راهنمای عملیاتی خلاصه شده برای مراقبت روزانه بر اساس مستندات راهنمای عملیاتی IWGDF 2015 ۱۱

۱۲	مقدمه
۱۲	مشکلات پا در بیماری دیابت
۱۳	پاتوفیزیولوژی
۱۴	اصول پیشگیری از زخم پای دیابتی
۱۹	زخم های پا
۲۰	درمان زخم
۲۱	اصول درمان زخم
۲۴	ساختار تیمی
۲۵	منابع
۲۶	پیوست

راهنمای عملیاتی IWGDF در پیشگیری از زخم پا در بیماران مبتلا به دیابت در معرض خطر ۳۱

۳۲	توصیه ها
۳۳	مقدمه
۳۵	توصیه ها و دلایل
۴۴	مفاهیم مورد بحث
۴۶	منابع

راهنمای عملیاتی IWGDF در خصوص پوشش پا و مداخلات کاهش فشار جهت پیشگیری و التیام زخم های پا در بیماران مبتلا به دیابت ۵۱

۵۲	توصیه ها
----	----------

فهرست مطالب

۵۴	مقدمه
۵۵	قالب گیری و وسایل درمانی پیش ساخته
۵۸	کفش طبی
۶۲	مداخلات آف لودینگ جراحی
۶۴	سایر مداخلات کاهش فشار
۶۵	بحث ها و اختلاف نظرهای اصلی
۶۷	منابع

راهنمای عملیاتی IWGDF در خصوص تشخیص، پیش آگهی و کنترل بیماری شریان محیطی در بیماران با زخم پای دیابتی ۷۷

۷۸	توصیه ها
۸۰	مقدمه
۸۱	تشخیص
۸۳	پیش آگهی
۹۱	منابع

راهنمای عملیاتی IWGDF در خصوص سه خیم و درمان عفونت های پا در بیماران دیابتی ۹۵

۹۶	توصیه ها
۹۹	مقدمه
۱۰۰	پاتوفیزیولوژی
۱۰۱	تشخیص و تقسیم بندی
۱۰۴	عفونت بافت نرم
۱۱۳	بیوپسی استخوان
۱۱۵	ارزیابی شدت بیماری
۱۱۸	میکروب شناسی
۱۴۱	مفاهیم مورد بحث
۱۴۴	منابع

راهنمای عملیاتی IWGDF در خصوص استفاده از مداخلات برای افزایش بهبود زخم های مزمن پا در بیماران دیابتی ۱۵۹

۱۶۰	توصیه ها
۱۶۱	مقدمه
۱۶۱	توصیه ها و دلایل
۱۶۹	ملاحظات
۱۷۰	بحث های حل نشده کلیدی
۱۷۱	منابع